

[Bilaga 1](#)

← -- -- Formaterat: Höger

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av Stadsledningskontoret **2015:01**

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun

Kommunfullmäktiges beslut den 16 februari 2015
(Utlåtande 2015:5)
(Ersätter Kfs 2013:26)

Kungörelse

Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens anslagstavla
tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.

Ikraftträdande

Beslut gäller från kungörandet.

Stockholms kommun föreskriver följande med stöd av 1 § förordningen
(SFS 1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser
att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (SFS 1993:1617).

Inledning

I Stockholms stads lokala ordningsföreskrifter ges kommunen rätt att
närmare reglera vad som gäller för att upprätthålla den allmänna
ordningen på offentlig plats. Ordningsföreskrifterna för staden syftar till
att tydliggöra att all nedskräpning, skadegörelse och illegalt klotter på
offentlig plats är förbjudet.

Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde

1 §

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på
offentlig plats finns i 3 kap. ordningslagen (SFS 1993:1617).

Dessa lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser
om hur den allmänna ordningen i Stockholms kommun skall
upprätthållas.

2 §

Föreskrifterna är tillämpliga på alla platser inom kommunen som är
offentlig plats enligt 1 kap. 2 § första stycket 1–4 ordningslagen om inte
annat anges.

För områden som kommunen har upplåtit till torghandel gäller också
kommunens föreskrifter om torghandel.

3 §

Vid tillämpning av 3 kap. ordningslagen och dessa föreskrifter skall, med stöd av 1 kap. 2 § andra stycket ordningslagen, följande områden jämföras med offentlig plats:

- a) Humlegården, Norra och Södra Djurgården, (bil 1),
- b) kommunens egna eller till kommunen upplåtna begravningsplatser och kyrkogårdar enligt följande: Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården, Brännkyrka Kyrkogård, Västberga begravningsplats, Strandkyrkogården, Räcksta begravningsplats, Bromma kyrkogård, Hässelby begravningsplats, Spånga kyrkogård, [Galärvarvskyrkogården](#), [Adolf Fredrik kyrkogård](#), [Hedvig Eleonora kyrkogård](#), [Katarina kyrkogård](#), [Maria Magdalena kyrkogård](#), [S:t Johannes kyrkogård](#), [S:t Jacobs kyrkogård](#), [S:a Clara kyrkogård](#) samt [Kungsholmens kyrkogård](#).
- c) Brunnsvikens strandbad, Ekshagens strandbad, Farsta strandbad, Flatenbadet allmänna, Flatenbadet barnbad, Fredhällsbadet, Gröndals brygga (Ormberget), Hägerstens bassängbad, Hässelby allmänna bad, Hässelby strandbad, Hökarängsbadet, Johannedalsbadet, Kanaanbadet, Lilla Essingebadet, Långholmens strandbad, Långsjöbadet, Lövsåsbadet, Maltesholmsbadet, Mälarhöjdsbadet, Nytorps bassängbad, Skrubba strandbad, Sköndals bassängbad för funktionsnedsatta, Smedsuddsbadet, Solviksbadet, Stora Essingebadet, Sättrabadet, Tanto strandbad (Årstaviken), Trekantens strandbad, Älvsjö bassängbad, Ångbybadet, och Örnberget (bilaga 2), samt
- d) Långholmens klippbad
- e) skolgårdar
- f) parker.

← -- -- **Formaterat:** Vänster, Radavstånd: enkelt, Avstava, Tabbstopp: Inte vid 0,5 cm + 1 cm

4 §

Innan polismyndigheten fattar beslut om tillstånd enligt 7 §, 10 §, 11 § första stycket, 13 §, 14 § första stycket, 16 § första stycket och 24 § bör kommunen ges tillfälle att yttra sig.

Lastning av varor m.m.

5 §

Vid lastning, försling, lossning och annan hantering skall den som är ansvarig för åtgärden göra vad som behövs för att undvika att allmänheten utsätts för tillfälliga olägenheter genom damm, spill eller dålig lukt.

Avlastning och uppläggning av gods får inte ske så att brandposter, brandsläckningsutrustningar och utrymningsvägar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras.

Schaktning, grävning m.m.

6 §

Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, grävning eller annat liknande arbete skall se till att det sker på ett sådant sätt att allmänheten utsätts för minsta möjliga olägenhet.

Störande buller

7 §

Arbete som orsakar störande buller, t.ex. stenkrossning, paining och nitning, får inte utan polismyndighetens tillstånd äga rum mellan kl. 22.00 och kl. 07.00.

Containrar och återvinningsbehållare

8 §

Ägaren, eller den som är i ägarens ställe, till en container eller återvinningsbehållare som skall ställas upp på en offentlig plats, är skyldig att se till att containern eller återvinningsbehållaren är tydligt märkt med ägarens eller brukarens namn, adress och telefonnummer.

Markiser, flaggor och skyltar

9 §

Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 3,0 meter eller över en körbana på lägre höjd än 4,50 meter. Fällbara markiser får dock placeras över gångbana med ett fritt höjdmått av 2,50 meter.

Uppsättande av banderoller, skyltar, dekorationer och reklamanordningar

10 §

Tillstånd krävs av polismyndighet för att sätta upp banderoller, skyltar, dekorationer och reklamanordningar över eller på ett sådant sätt att de vetter mot offentlig plats.

Affischering

11 §

Affischer, annonser, klistermärken, projicerade eller schablonmålade budskap eller liknande anslag får inte utan tillstånd av polismyndigheten sättas upp på sådana husväggar, stuprör, staket, stolpar, gång-, cykel- eller körbanor eller liknande som vetter mot eller utgör del av offentlig plats. Utfärdat polistillstånd är giltigt endast tillsammans med skriftligt medgivande från ägare till fastighet eller anläggning som nyttjas.

Tillstånd av polismyndigheten behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd av polismyndigheten för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden på byggnad där rörelsen bedrivs och som rör rörelsen.

12 §

De i 9-11 §§ angivna anordningarna får inte sättas upp eller sitta uppe så att de skymmer vägmärken, vägvisning och dylikt, eller på annat sätt är trafikfarliga. De får inte fästas på trafiksinalstolpar eller vägmärkestolpar. På andra föremål i direkt anslutning till trafikerade

missiv får de inte rastas så att de skjuter ut över gangoanen på lagre höjd än 3,0 m eller över körbanan på lägre höjd än 4,5m.

Högtalarutsändning

13 § Information, reklam, propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser, får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av polismyndigheten.

Insamling av pengar

14 §

Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning.

När insamlingen sker i samband med framförande av gatumusik krävs tillstånd endast om gatumusikanten eller medhjälpare har för avsikt att gå runt bland publiken och samla in pengar.

Förtäring av alkohol

15 §

Spritdrycker, vin och starköl får inte förtäras på skolgårdar, parker, lekparker på offentlig plats eller inom de parker, bad, och centrumanläggningar eller på stadens egna eller till staden upplåtna begravningsplatser, Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården, Brännkyrka Kyrkogård, Västberga begravningsplats, Strandkyrkogården, Räcksta begravningsplats, Bromma kyrkogård, Hasselby begravningsplats, Spånga kyrkogård, Galärvarvskyrkogården, Adolf Fredrik kyrkogård, Hedvig Eleonora kyrkogård, Katarina kyrkogård, Maria Magdalena kyrkogård, S:t Johannes kyrkogård, S:t Jacobs kyrkogård, S:t Clara kyrkogård samt Kungsholmens kyrkogård mm., inom staden som anges på bifogade kartor (bil 6) annat än i samband med och inom områden som omfattas av tillåten utskänkning av sådana drycker.

Tillfällig försäljning

16 §

För tillfällig försäljning på följande platser krävs polismyndighetens tillstånd:

a) på offentlig plats, som är belägen innanför eller i den gräns som bildas av Kungsgatan, Stureplan, Birger Jarlsgatan, Nybroplan, Strandvägen (dock ej kajen) från Nybroplan till Oxenstiernsgatan, Raoul Wallenbergs torg, Nybrokajen, Museikajen, Södra Blasieholmskajen, Kungsträdgårdsgatan, Strömgatan, Tegelbacken, Vasagatan med Centralplanen, Klarabergsgatan och Klarabergsviadukten,

Bieknömsgatan, Kungsörön, Kungsgatan, och ej heller

b) på följande utanför nämnda område belägna offentliga platser:

Birger Jarlsgatan mellan Stureplan och Engelbrektsplan, Brommaplan mellan Drottningholmsvägen, Tunnländsvägen, Kapplandsvägen, Tunnländet och Klädesvägen, Drottninggatan mellan Kungsgatan och Wallingatan, Drottningholmsvägens norra gångbana mellan S:t Eriksgatan och Fridhemsplan, Drottning Sofias väg, Engelbrektsplan, Inom Farsta Centrum: Farstagränd, Farstagången, Farsta Torg, Spolnäsgränd, Storforsgränd Fridhemsgatan mellan Fridhemsplan och S:t Göransgatan, Gamla Stan, Grev Turegatan mellan Birger Jarlsgatan och Humlegårdsgatan, Götgatan utom i vad avser sträckan mellan Ölandsgatan och Folkungagatan,

Hässelby Gårds centrum

Humlegårdsgatan,

Lidingövägen mellan Valhallavägen-Fiskartorpsvägen,

Nybrogatan mellan Nybroplan och Östermalmstorg,

Odengatan mellan Norrtullsgatan och Vegagatan,

Riksgatan,

Ringvägen mellan Rutger Fuchsgatan och Älvsborgsgatan,

Ryssgården: hela platsen,

Skärholmens centrum:

Skärholmstorget,

Storholmsgatan,

Måsholmstorget,

Bredholmsgatan,

Byholmsgången och

Lillholmsgången,

Slussområdet:

Västra Slussgatan,

Västra Uppfarten,

Östra Slussgatan, östra Uppfarten,

samtliga överbyggda gångar och platser inom Slussområdet,

Slussplan,

Smedsuddsvägen,

Smålandsgatan mellan Birger Jarlsgatan och Nybrogatan,

Södermalmstorg,

Valhallavägen mellan Lill-Jans Plan–Nybrogatan

Inom Vällingby Centrum:

Vällingbygången,

Vällingbyplan,

Pajalagatan,

Kirunaplan,

Ångermannagatan mellan Vällingbyvägen och Kirunagatan samt

Solursgången norr om Ångermannagatan,

Östermalmstorg,

c) Norra och Södra Djurgården,

– allt ovan a–c) enligt bifogade kartor (bil 1 och 3).

d) på tunnelbanestation och ett område beläget på mindre avstånd än 20 meter från tunnelbanestationens in- och utgångar eller därtill ledande trappor.

e) på stadens egna eller till staden upplåtna begravningsplatser: Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården, Brännkyrka Kyrkogård, Västberga begravningsplats, Strand-kyrkogården, Räcksta begravningsplats, Bromma kyrkogård, Hässelby begravningsplats, Spånga kyrkogård, Galärvarvskyrkogården, Adolf Fredrik kyrkogård, Hedvig Eleonora kyrkogård, Katarina kyrkogård, Maria Magdalena kyrkogård, S:t Johannes kyrkogård, S:t Jacobs kyrkogård, S:a Clara kyrkogård samt Kungsholmens kyrkogård.

Med tillfällig försäljning avses sådan gatuförsäljning samt demonstration av varor som tar offentlig plats i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och som därför

inte kräver tillstånd enligt 3 kap. 1 § ordningslagen. Tillstånd krävs dock inte för försäljning av tryckta skrifter samt välgörenhets- och demonstrationsmärken.

Camping

17 §

Camping får inte ske på offentlig plats.

Badförbud

18 §

Bad är förbjudet inom hamnområdet samt i närheten av markerade kablar. Badförbudet inom hamnområdet gäller inte vid friluftsbad som anordnats av kommunen samt 10 meter ut från de strandlinjer som markerats på bilagda kartor (bil 7).

Hundar och katter

19 §

Hundens ägare, den som tagit emot en hund för underhåll eller nyttjande eller den som endast tillfälligt vårdar en hund är skyldig att följa bestämmelserna i 20-23 §§. Det som sägs i dessa paragrafer gäller inte för ledarhund för synskadad person, servicehund- och signalhund försedd med tjänstetäcke eller för polishund i tjänst.

Vad som sägs i 21 § skall även gälla en katts ägare, den som tagit emot en katt för underhåll eller nyttjande eller den som endast tillfälligt vårdar en katt.

20 §

Hundar skall hållas kopplade på offentlig plats med undantag av de områden där kommunen anordnat hundrastplatser. Kopplingstvång gäller inte heller inom Långholmens klippbad (bilaga 8)

Tikar skall under löptid hållas kopplade när de vistas utanför inhägnade områden.

~~Hundar får inte vistas på stadens egna eller till staden upplåtna begravningsplatser och kyrkogårdar.~~

21 §

När en hund eller katt inte hålls kopplad skall den ha halsband på sig med ägarens namn, adress och telefonnummer. Hunden eller katten får i stället vara ID-märkt på annat sätt som möjliggör kontakt med ägaren.

22 §

Förening efter hund skall plockas upp dels på samtliga gångbanor och parkvägar som utgör offentlig plats, dels andra offentliga platser inom följande stadsdelar: Kungsholmen, Stadshagen, Kristineberg, Fredhäll, Marieberg, Stora och Lilla Essingen, Långholmen, Reimersholme, Södermalm, Riddarholmen, Gamla Stan, Skeppsholmen, Kastellholmen, Norrmalm, Vasastaden, Östermalm, Hjorthagen samt del av Ladugårdsgärdet och del av Djurgården. Därutöver ska förening efter hund plockas upp på stadens egna eller till staden upplåtna begravningsplatser: Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården, Brännkyrka Kyrkogård, Västberga begravningsplats, Strandkyrkogården, Råcksta begravningsplats, Bromma kyrkogård, Hässelby begravningsplats, Spånga kyrkogård, Galärvarvskyrkogården, Adolf Fredrik kyrkogård, Hedvig Eleonora kyrkogård, Katarina kyrkogård, Maria Magdalena kyrkogård, S:t Johannes kyrkogård, S:t Jacobs kyrkogård, S:a Clara kyrkogård samt Kungsholmens kyrkogård. – allt enligt bifogade karta-kartor (bil 4).

23 §

Hund får inte medföras eller vistas inom de på bifogade kartor markerade områdena (bil 2) på de i § 3 c) ovan angivna badplatserna under perioden 1 juni - 31 augusti.

Ridning

24 §

På Södra och Norra Djurgården får ridning i terräng endast ske på markerade ridvägar och särskilt utmärkta ridområden som framgår av bifogade kartor (bil 5).

Första stycket gäller ej för ridande polis i tjänst.

Polismyndigheten kan ge dispens från förbudet.

Sprängning samt skjutning med eldvapen m.m.

25 §

Tillstånd av polismyndigheten krävs för sprängning och skjutning med eldvapen samt kolsyre-, luft-, fjädervapen eller motsvarande som avses i 2 kap 1 § 2 stycket vapenlagen.

Avgift för att använda offentlig plats

26 §

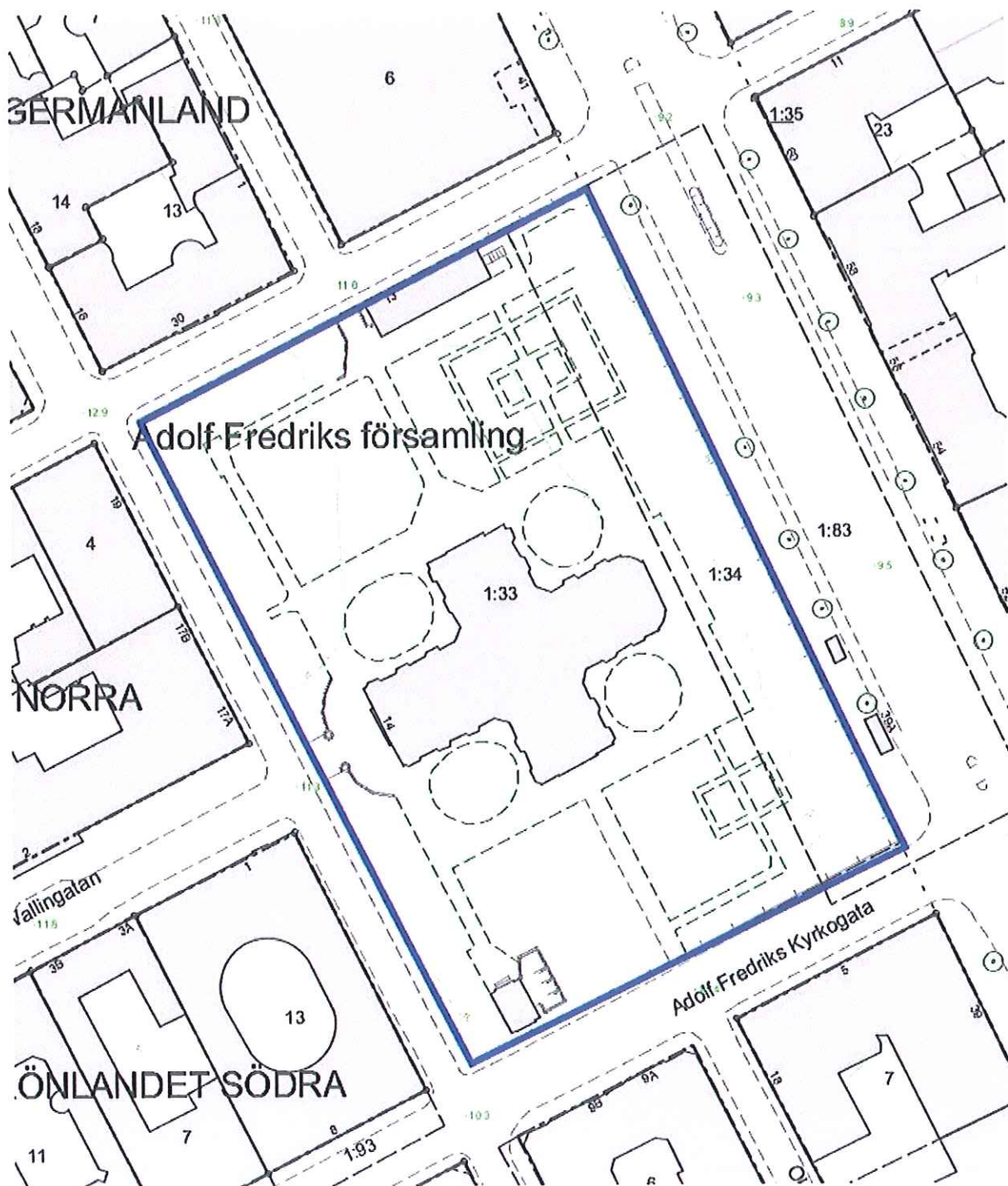
För användning av offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats har kommunen rätt att ta ut en avgift enligt de grunder som har beslutats av kommunfullmäktige.

Överträdelse av lokal ordningsföreskrift

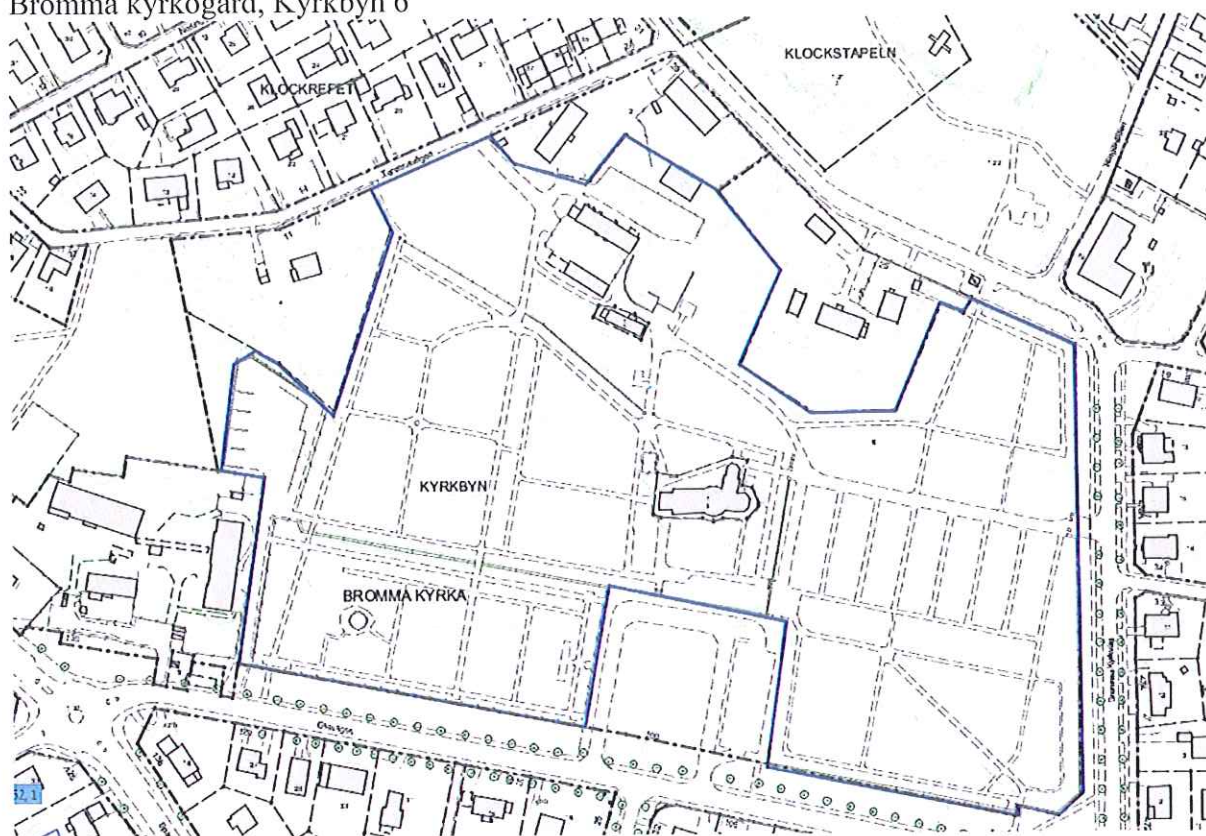
27 §

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot någon av 5-10 §§, 11 § första stycket, 12 och 13 §§, 14 § första stycket, 15-18 §§ och 20-25 §§ döms till penningböter enligt 3 kap. 22 § andra stycket ordningslagen.

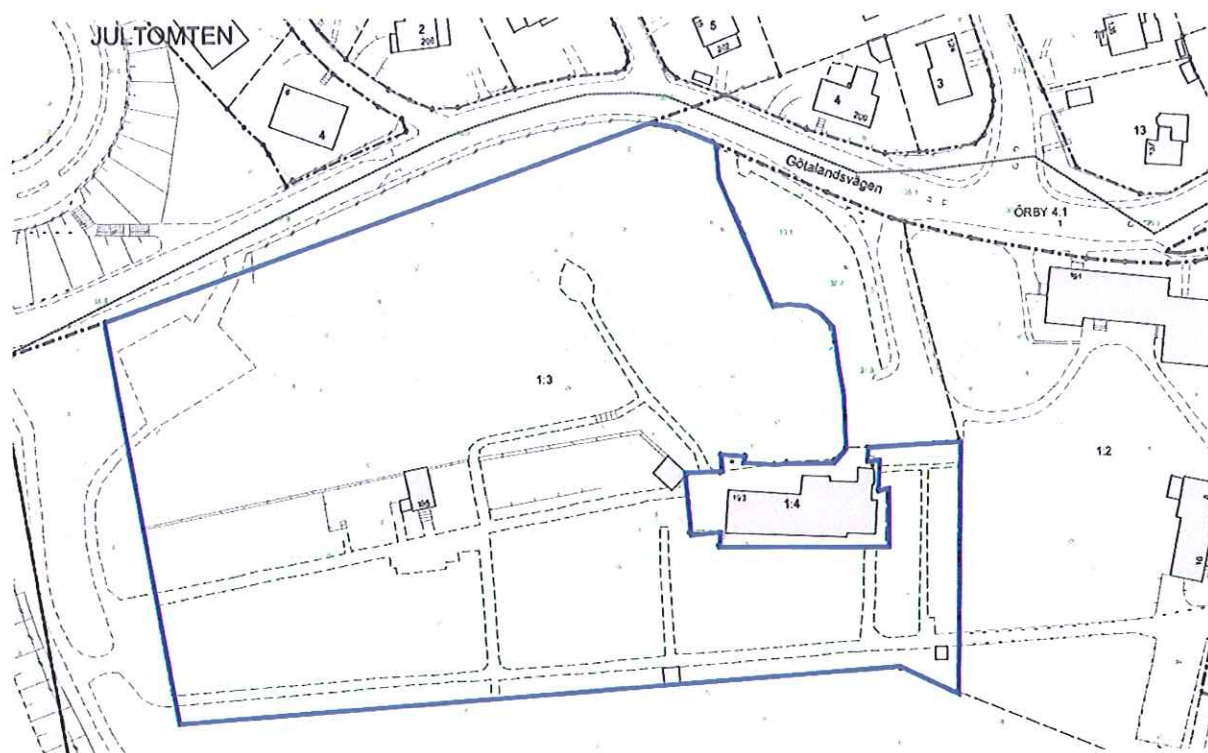
Adolf Fredriks kyrkogård, Norrmalm 1:33, 1:34

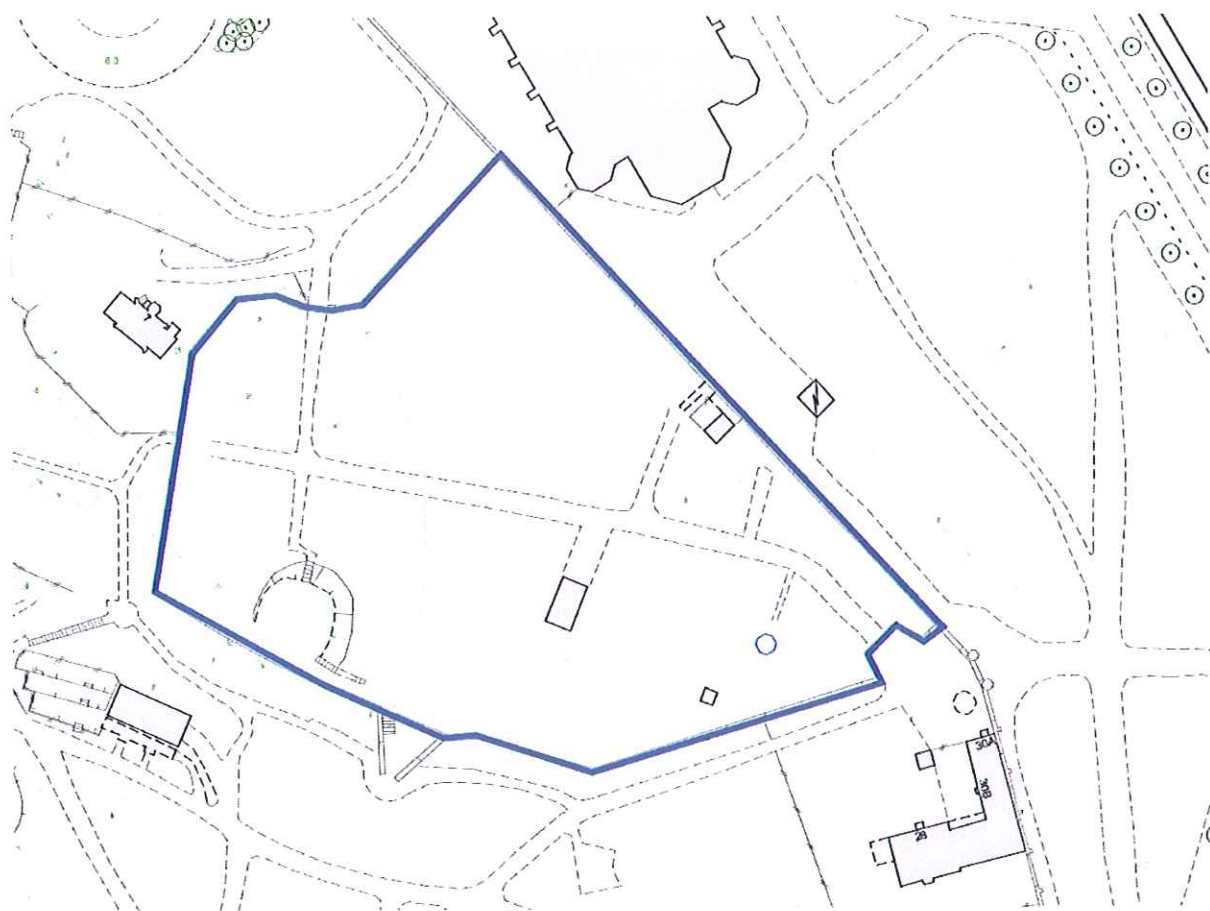
Bromma kyrkogård, Kyrkbyn 6

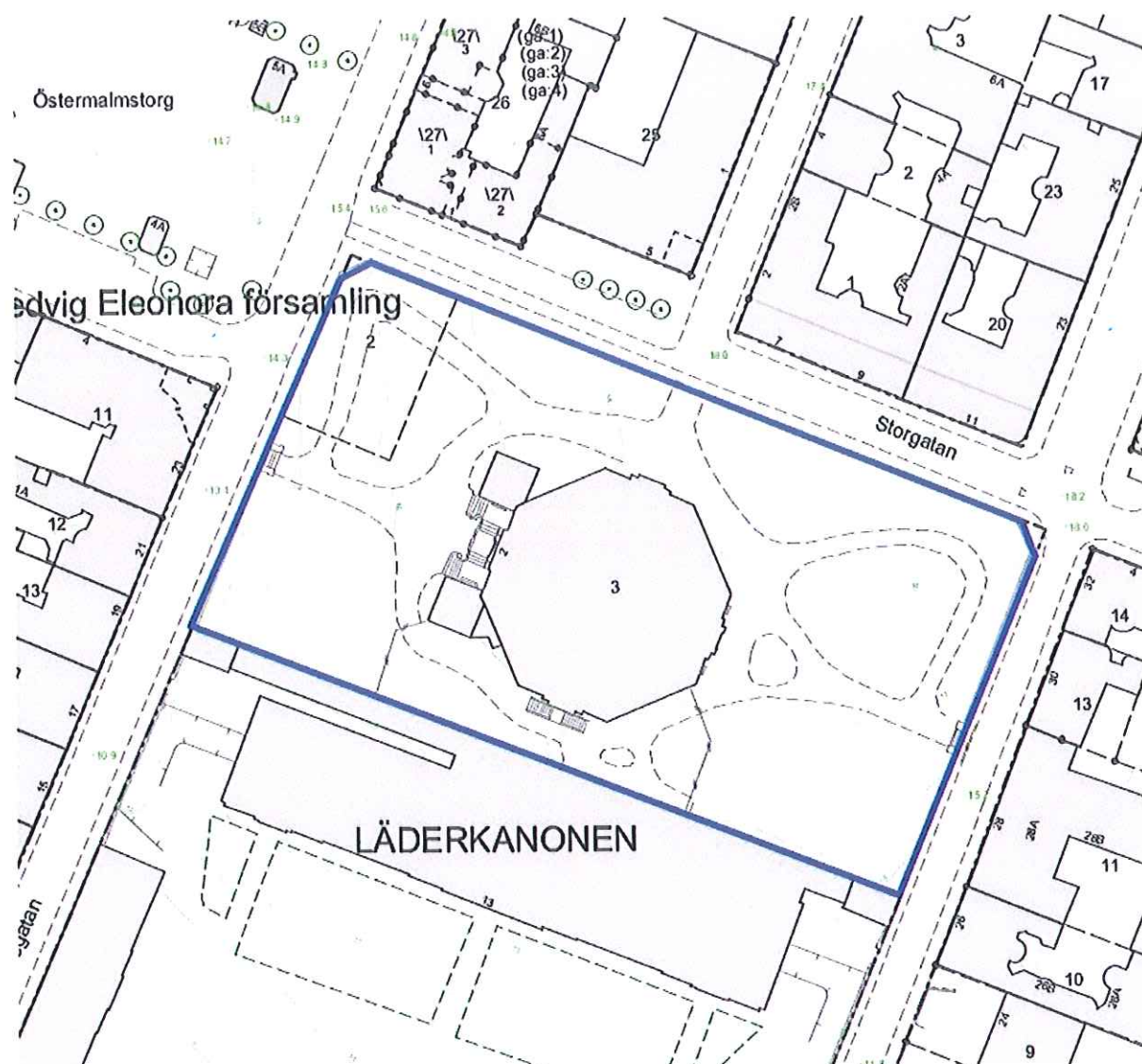
Brännkyrka kyrkogård, Örby slott 1:3

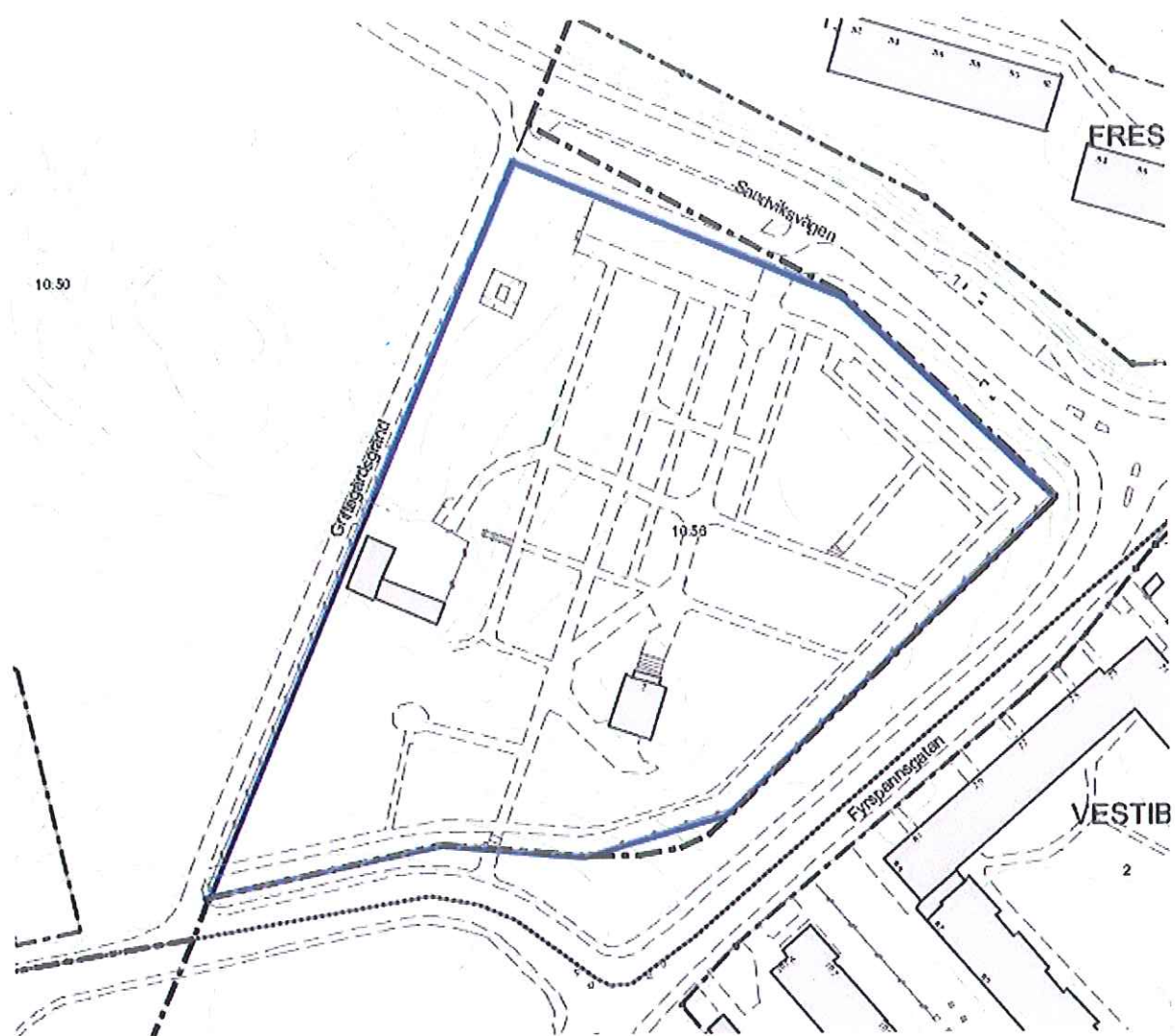
Galärvarvskyrkogården, Djurgården 1:1

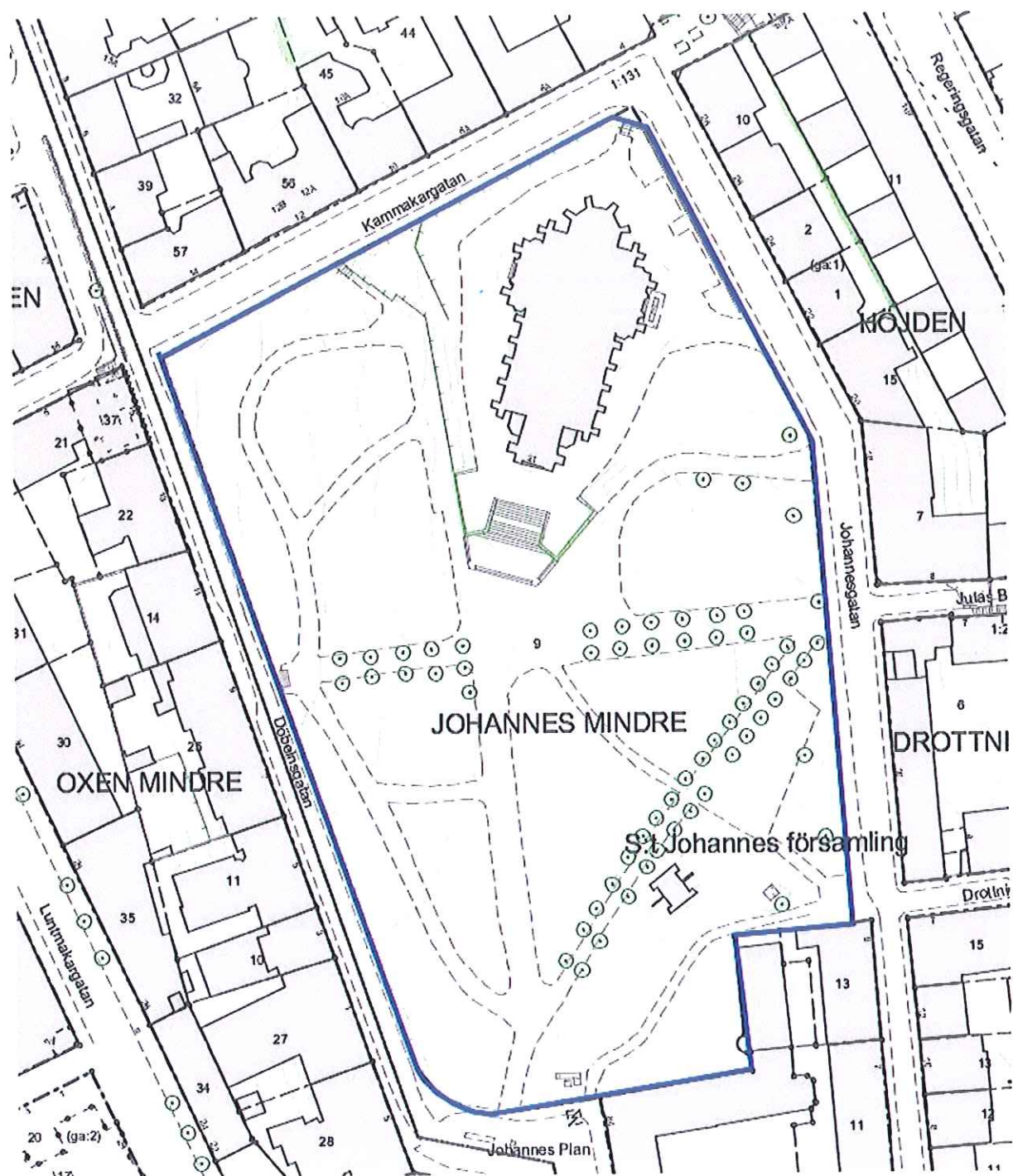
Hedvig Eleonora, Läderkanonen 2 och 3.

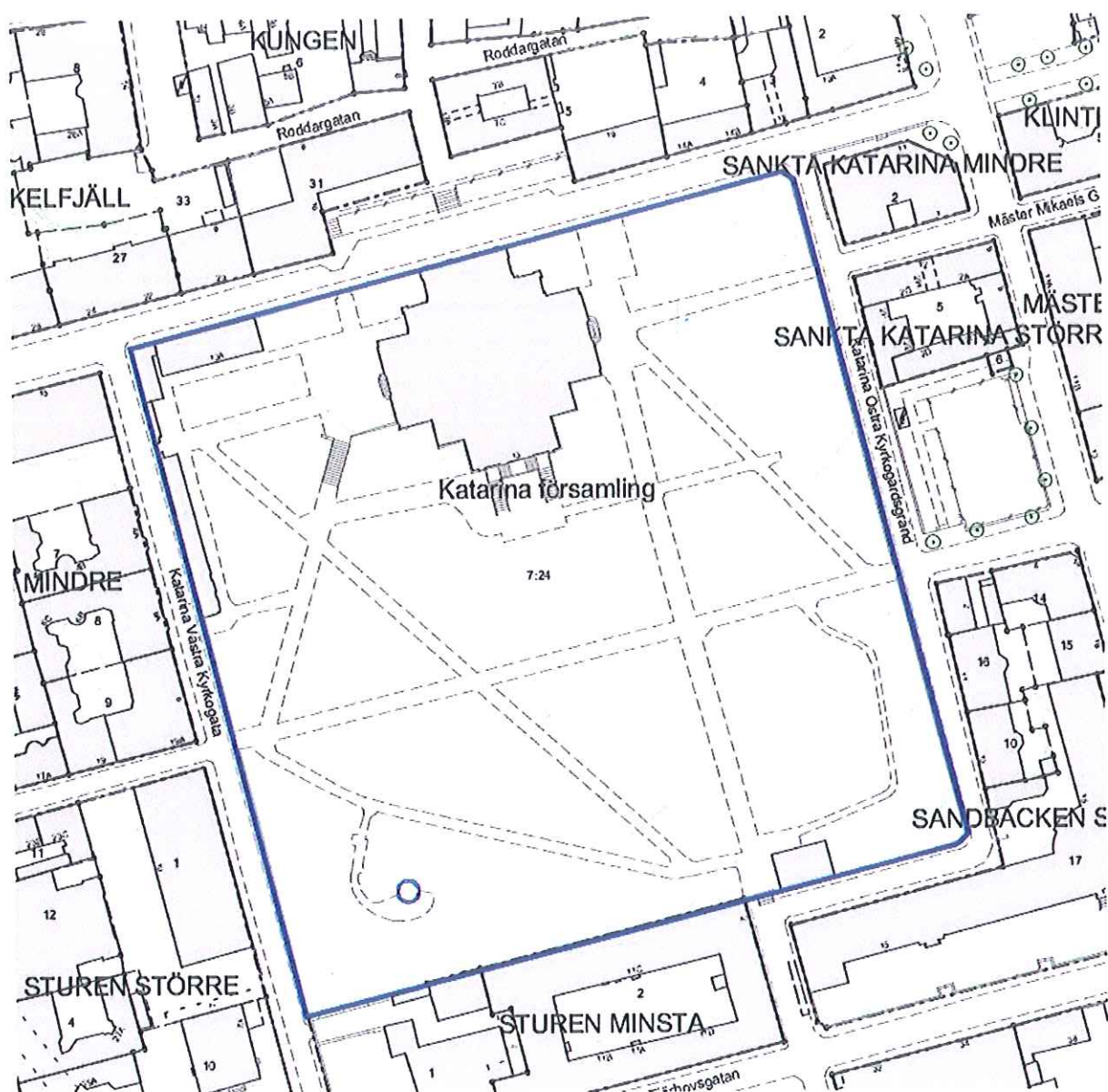
Hässelby begravningsplats, Hässelby Villastad 10:56

Johannes kyrkogård, Johannes mindre 9

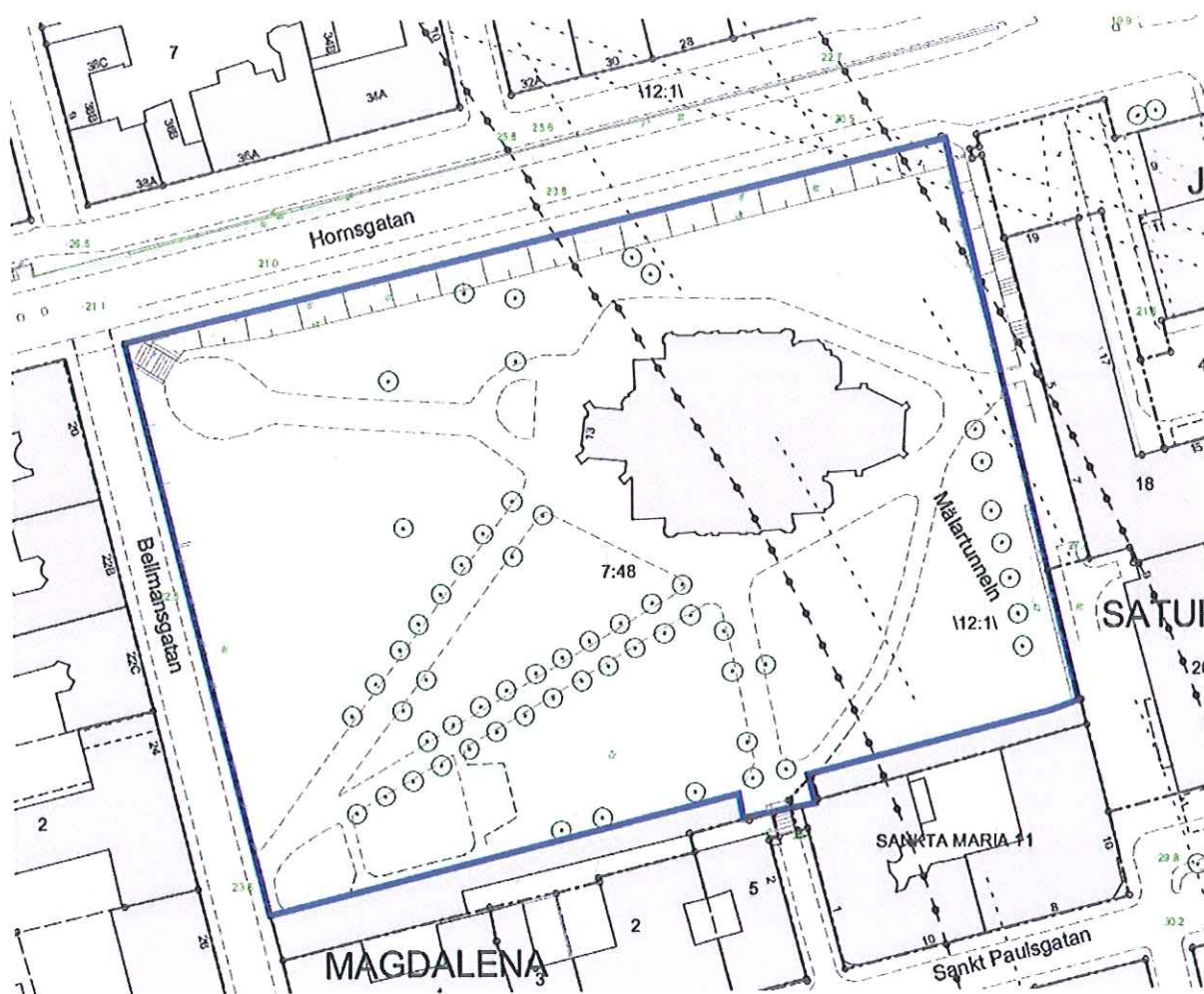
Katarina kyrkogård, Södermalm 7:24

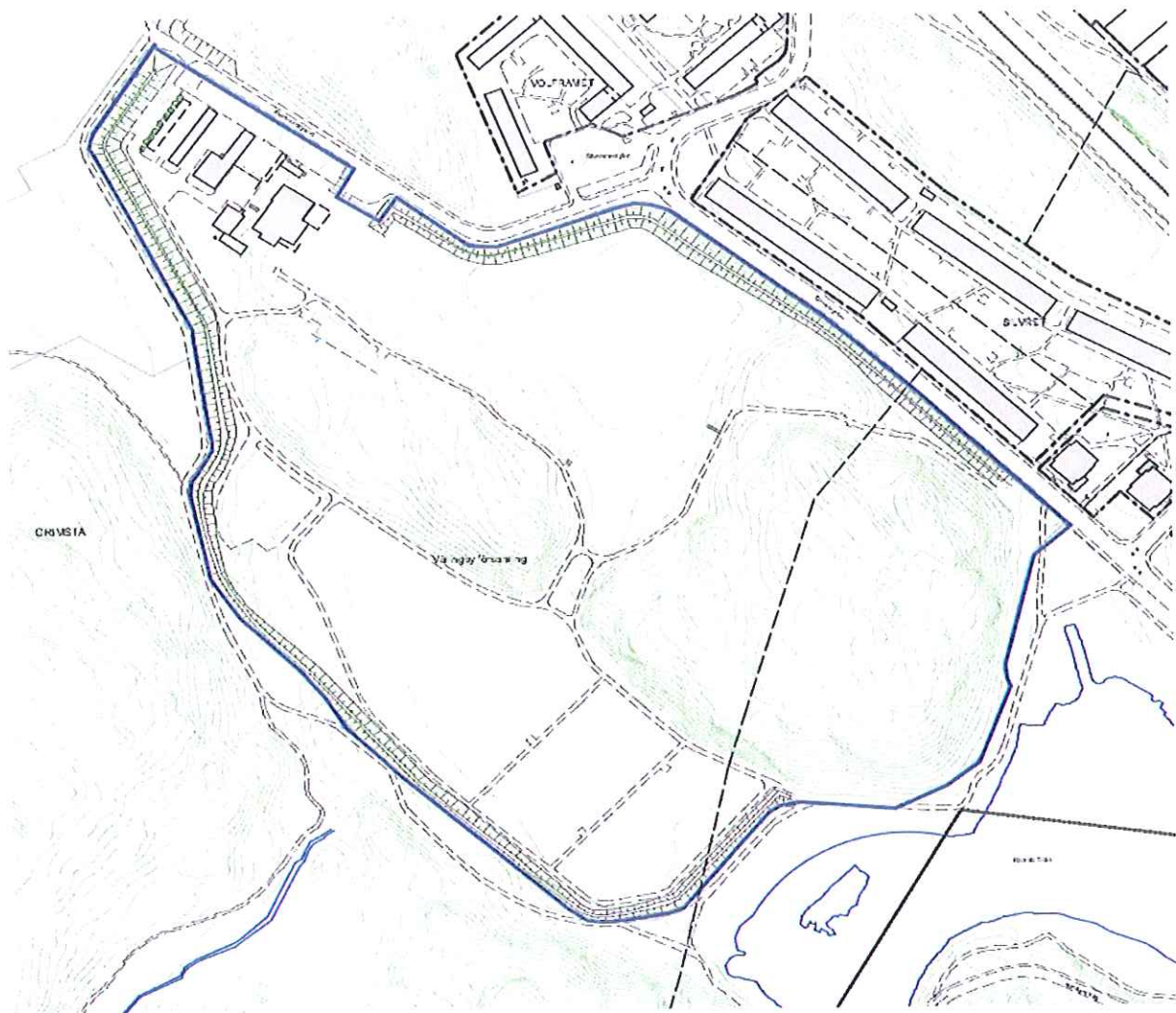
Kungsholms kyrkogård, Ulrika 1, Kungsholmen 2:2.

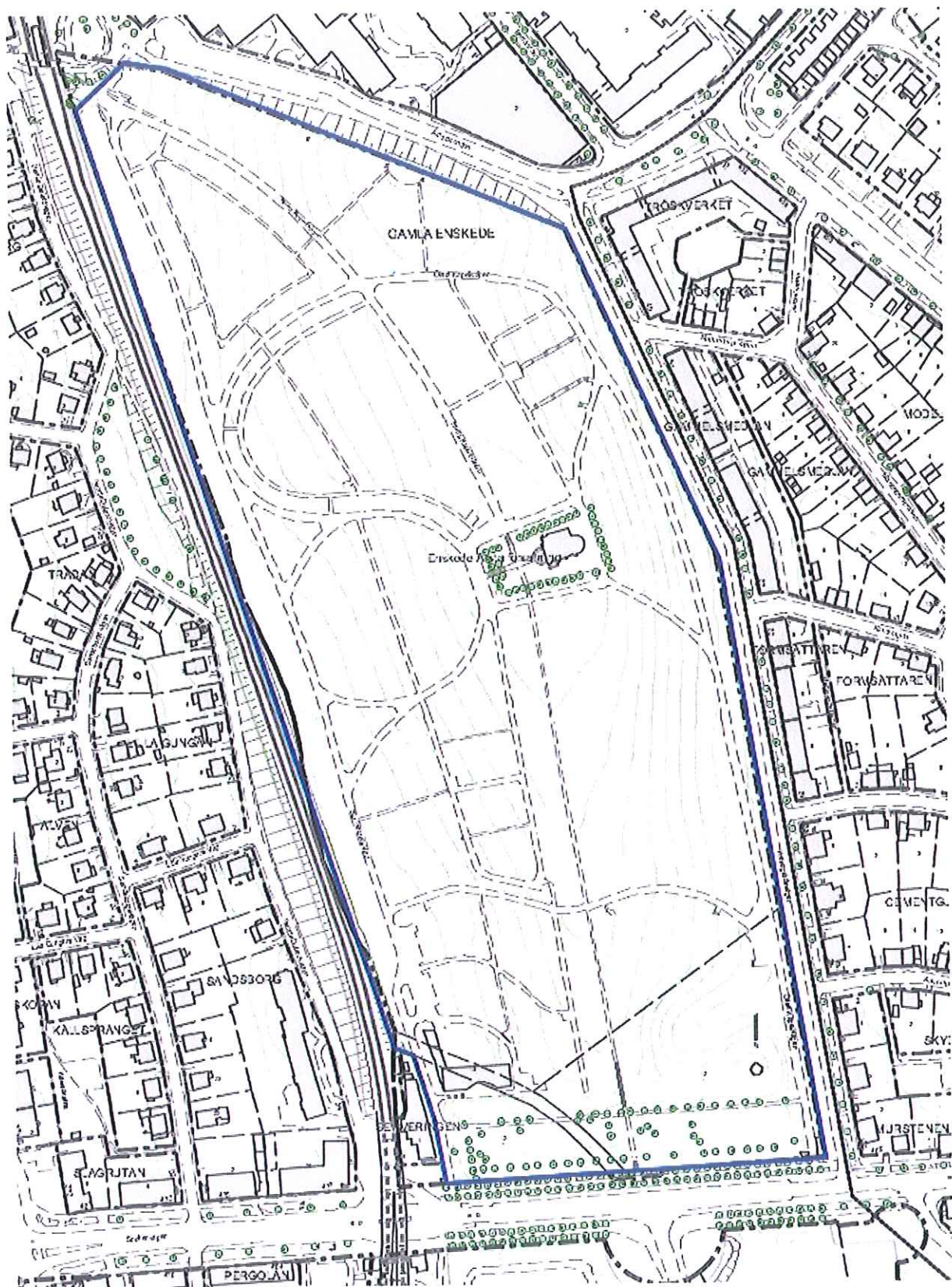
Maria Magdalena, Södermalm 7:48

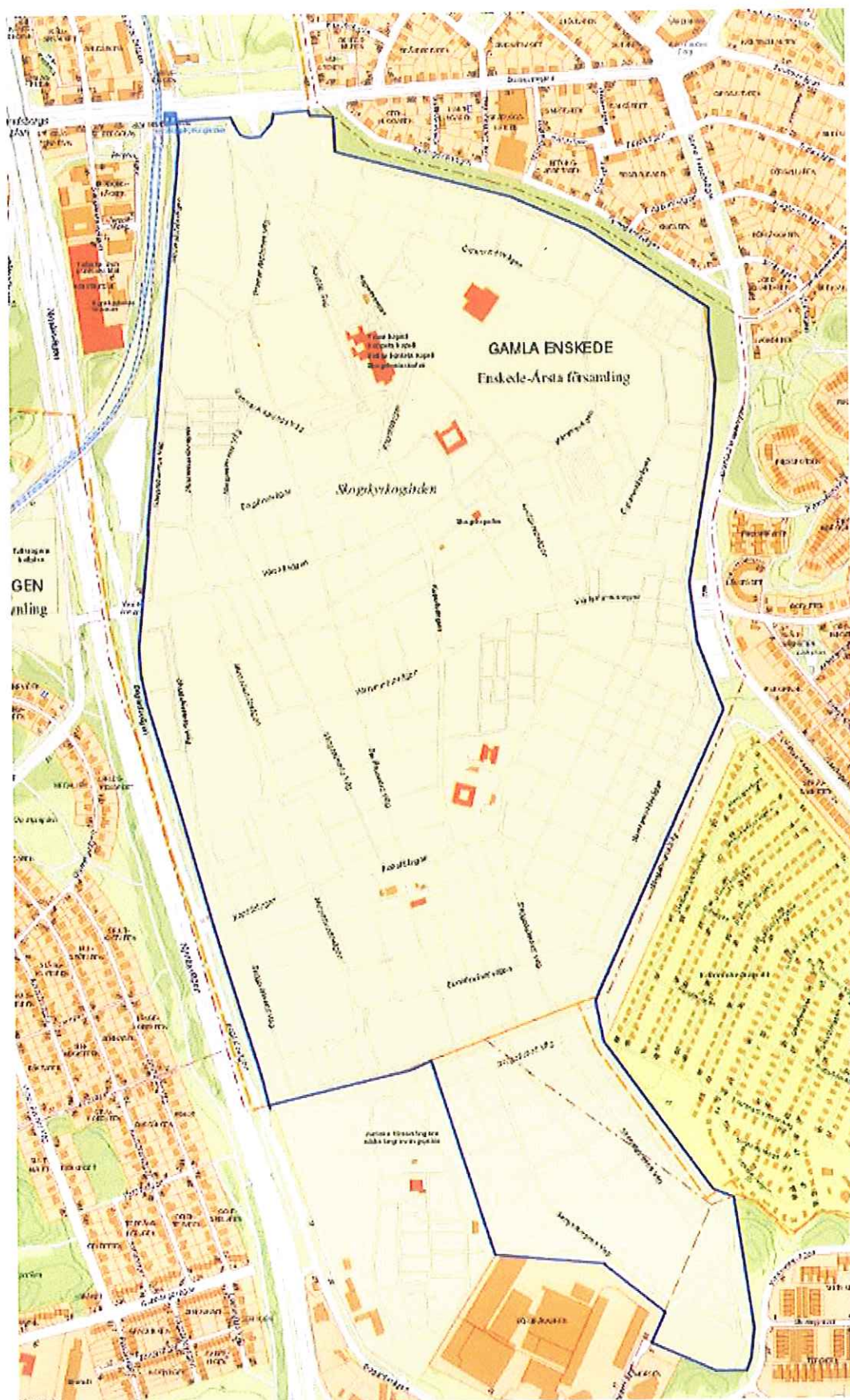
Råcksta begravningsplats, Grimsta 1:2, och 1:5

Sandsborgskyrkogården, Gamla Enskede 1:1, 1:2

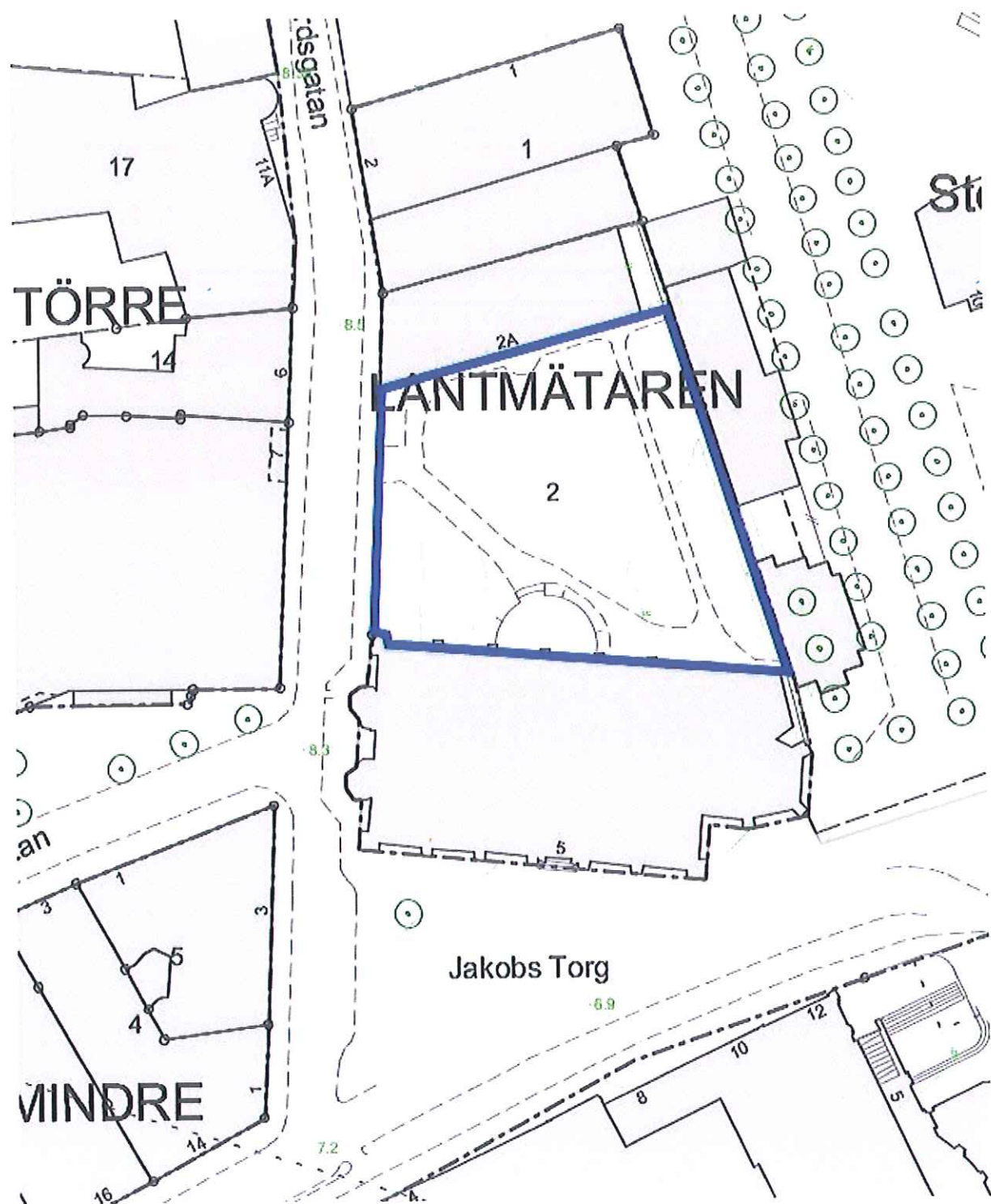
Skogskyrkogården, Gamla Enskede, 1:2, 1:5, 1:6, 1:7,1:8, 1:10; 2:1, 2:2, 2:3, 2:4, 2:5, 2:6, 2:7, 2:8, 2:9, 2:11, 2:12, 2:13, 2:14, Skarpnäcks Gård 1:1, Gubbängen 1:5, 1:6.

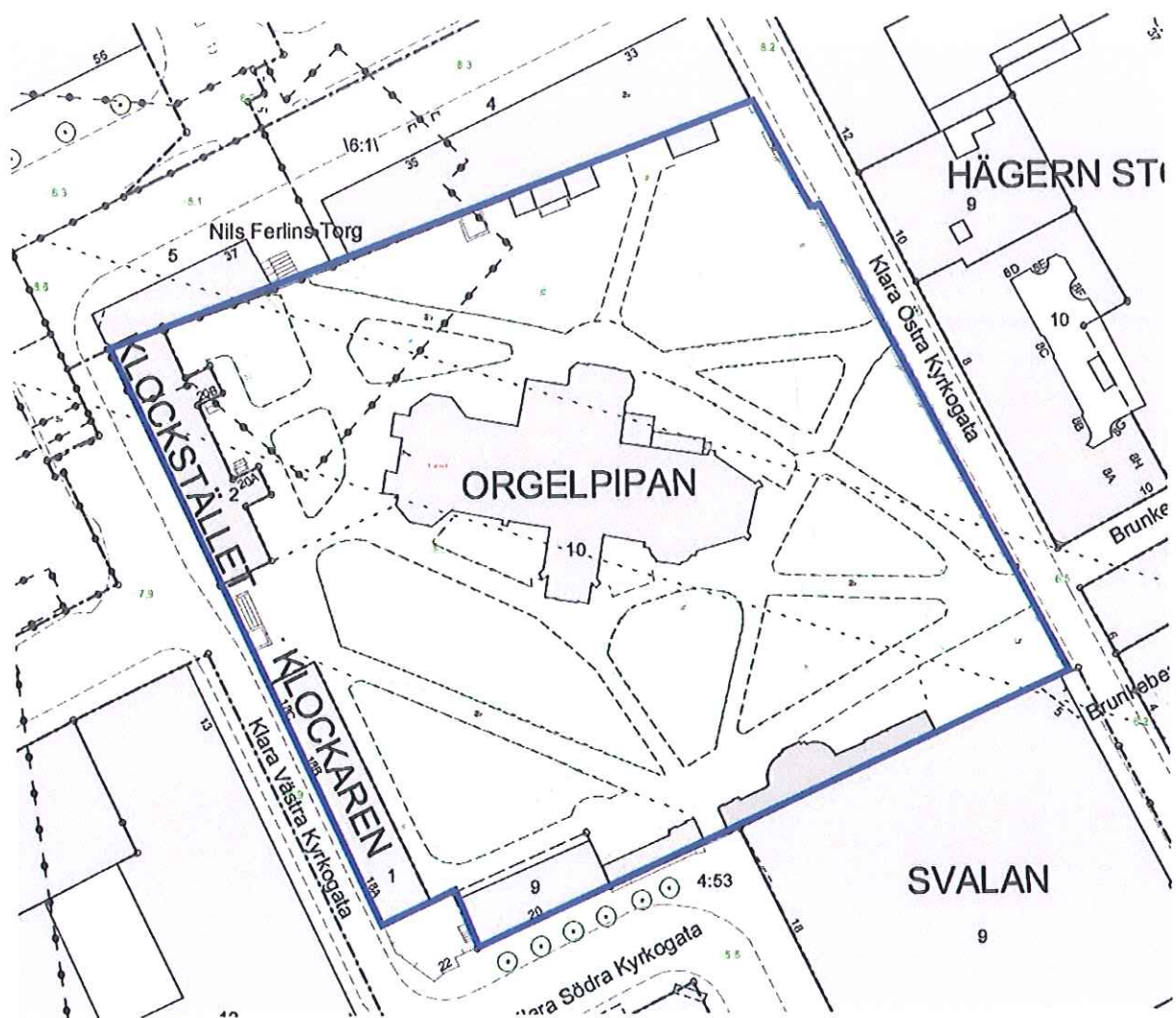
Spånga kyrkogård
Tensta 3:16, Tensta 3:17

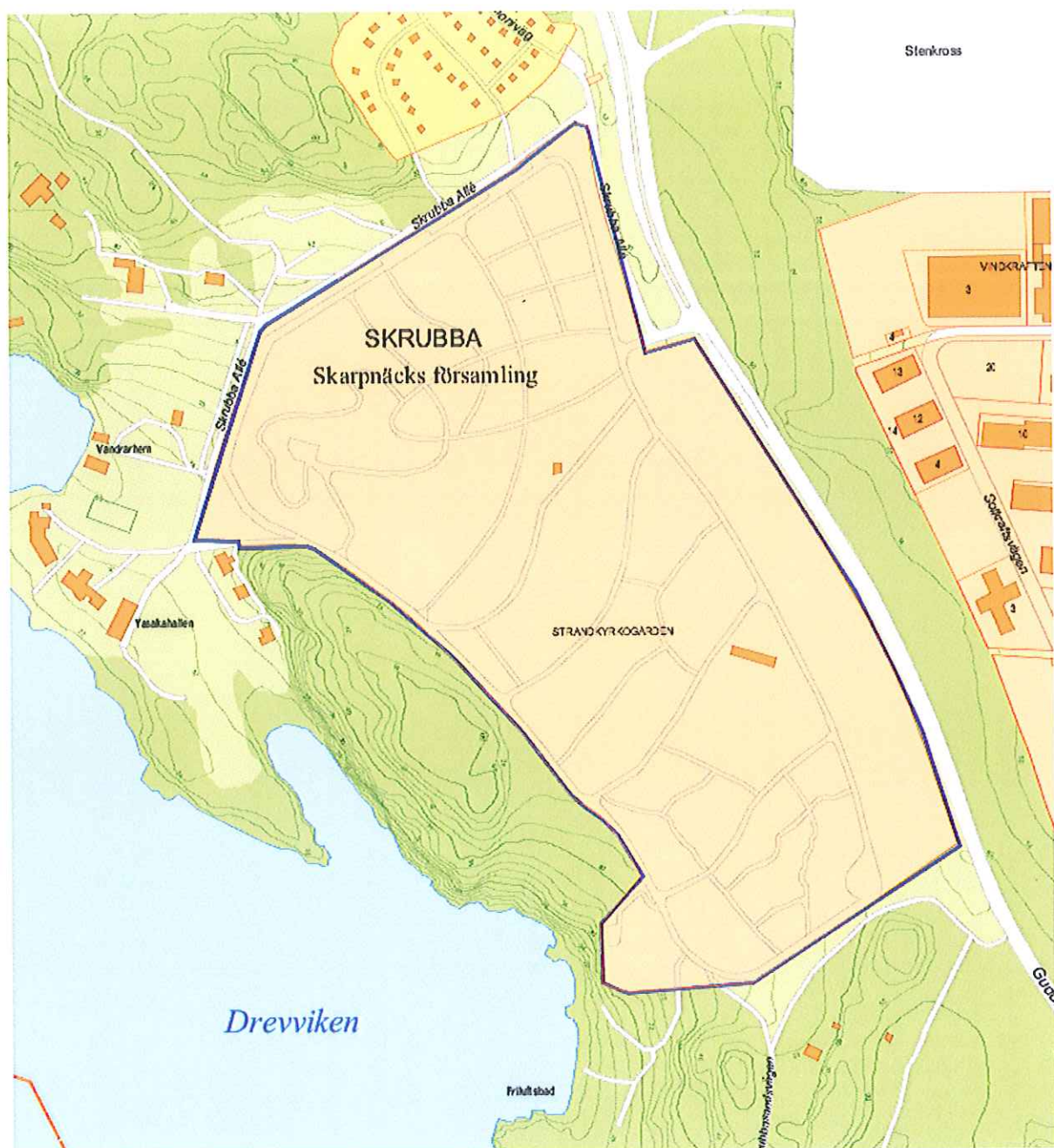
S:t Jacobs kyrkogård, Lantmätaren 2

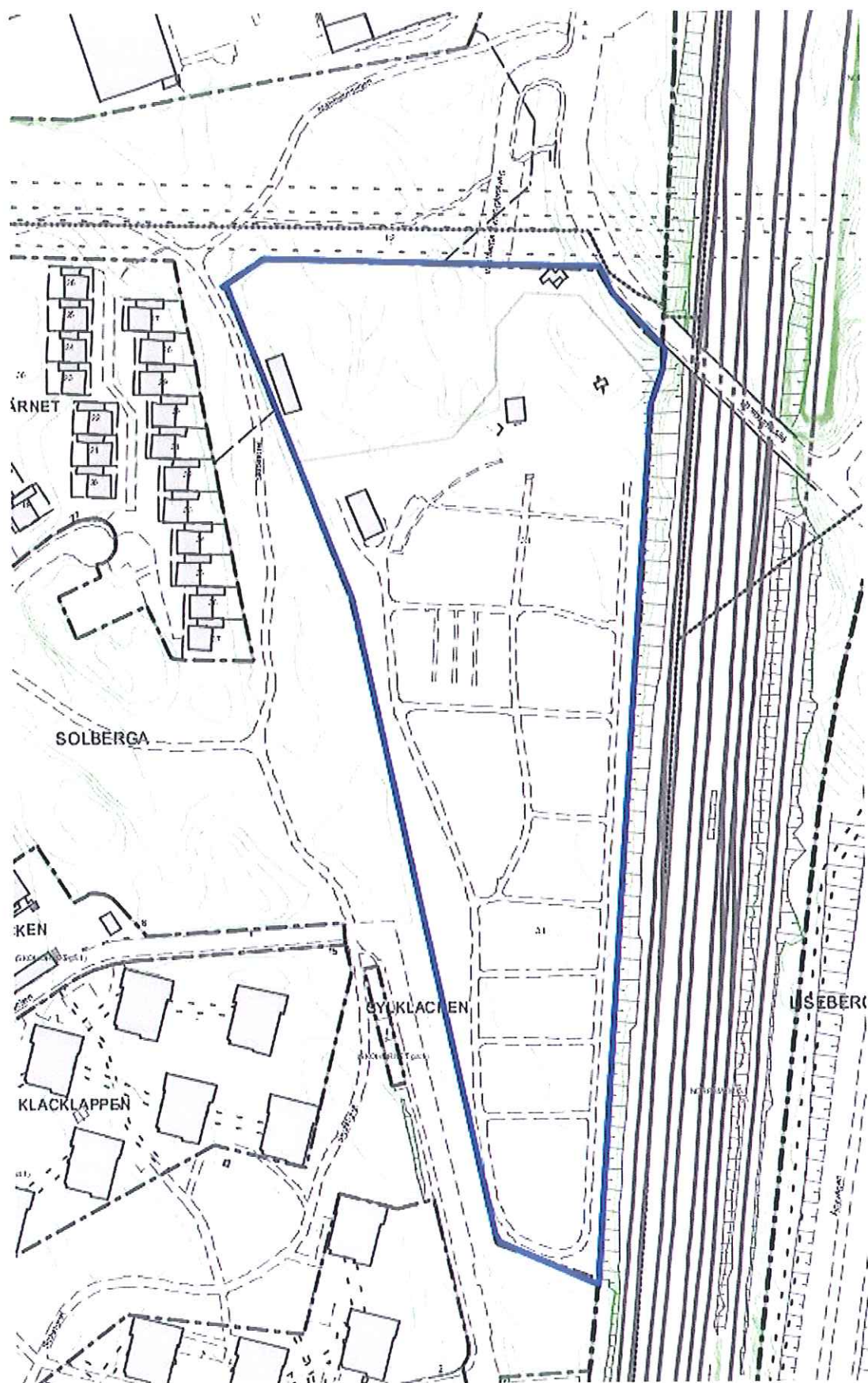
S:ta Clara kyrkogård, Orgelpipan 10

Strandkyrkogården, Strandkyrkogården 1

Västberga begravningsplats, Solberga 3:1

ANK TILL NORRMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

2016 -09- 09

Dnr

1.5.1.-591/2016

Handläggare
Ulf Adaktusson
Telefon: 29808**Till**
Kommunstyrelsen**Upphävande KN beslut 2004-11-02:7 Dnr 2004-1064/04 (sk reglemente) med förslag till ändringar av lokala ordningsföreskrifter**

Förslag från kyrkogårdsnämnden

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Ändringarna i Kommunal författningssamling för Stockholm 2013:26 "Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun" som föreslås i bilaga 1 godkänns.
 - a. Beslutet omfattar alla allmänna begravningsplatser och kyrkogårdar i Stockholms stad, inklusive Galärvarvskyrkogården, samt även dem som förvaltas av Svenska kyrkan på uppdrag av Stockholms kyrkogårdsnämnd.
 - b. Förbud för medtagande av hund på stadens allmänna begravningsplatser och kyrkogårdar upphävs. Hundägare ska ha skyldighet att plocka upp förorening efter hunden.
 - c. Spritdrycker, vin och starköl får inte förtäras på stadens egna eller till staden upplåtna begravningsplatser.
 - d. Kyrkogårdar och begravningsplatser får inte användas för ambulerande försäljning eller annan försäljningsverksamhet.
2. Beslutet anmäls till länsstyrelsen.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Lars Rådth
Stadsdirektör

Ingela Lindh
Biträdande stadsdirektör

Sammanfattning

Kyrkogårdsnämnden har beslutat att avskaffa det så kallade "Reglementet för Stockholms stads begravningsverksamhet" som det återges i Kyrkogårdsnämndens beslut 2004-11-02:7 samt föreslagit att delar av tidigare "regelverk" formaliseras i stadens ordningsföreskrifter. Stadsledningskontoret är positivt till att regelverket kring kyrkogårdar och begravningsplatser vilar på aktuellt och adekvat lagrum och föreslår därför att ordningsföreskriften ändras i tillämpliga delar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat kyrkogårdsnämndens förslag till ändringar av lokala ordningsstadgan för besvarande.

Ärendet

Kyrkogårdsnämnden har gjort en genomlysning av det så kallade Reglementet för Stockholms stads begravningsverksamhet, Kyrkogårdsnämndens beslut 2004-11-02:7 Dnr 2004-1064/04. Nämnden föreslår att "reglementet" avskaffas och att nämnden gör en framställning till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige (samt i skrivelse till Solna stad) om förändringar av lokala ordningsföreskrifter som avser kyrkogårdar och begravningsplatser.

Alla allmänna begravningsplatser och kyrkogårdar i Stockholms stad, inklusive Galärvarvskyrkogården samt de som förvaltas av Svenska kyrkan på uppdrag av Stockholm kyrkogårdsnämnd enligt ordningsföreskriften ska anses jämföras med offentlig plats.

Förändringarna innebär också att det ska bli tillåtet att medföra hund med skyldighet att plocka upp efter hunden. Hundar skall alltid hållas kopplade på offentlig plats enligt lokala ordningsföreskrifter.

Det ska inte vara tillåtet med alkoholförtäring och ambulerande försäljning på kyrkogårdar och begravningsplatser. Förslaget skulle även omfatta de kyrkogårdar i Stockholms stad som Svenska kyrkan sköter på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. Dessa ligger i huvudsak i innerstaden.

Därutöver föreslås att nämnden tillställer trafikinämnderna i Stockholms stad och Solna stad en skrivelse om upprättande av lokala trafikföreskrifter för kyrkogårdarna.
Förenklad skyltning föreslås tas fram för kyrkogårdarna.

Nämnden har sedermera kompletterat ärendet med en förvaltningspromemoria som tillställts stadsledningskontoret. Promemorian är diarieförd under ärendets diarienummer.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av stadsledningskontorets förnyelseavdelning. Samråd har genomförts med juridiska avdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Kyrkogårdsnämnden har beslutat att upphäva beslut 2004-11-02:7 Dnr 2004-1064/04 (sk reglemente) med förslag till ändringar av lokala ordningsföreskrifter mm. Detta så kallade reglemente är inte en del av den kommunala författningssamlingen utan ett eget fastställt regelverk för nämndens verksamhet och organisation.

Beslutets upphävande föranleds av att regelinnehåll i kyrkogårdsnämndens så kallade "egna reglemente" dels styrs av annan lagstiftning och dels är obsolet till form och innehåll. Kyrkogårdsnämndens verksamhet styrs huvudsakligen av begravningslagen (1990:1144), begravningsförordningen (1990:1147), nämndens reglemente, fastställt av kommunfullmäktige samt stadens budget.

Kyrkogårdsnämnden har också identifierat att regelverket som omgärdar stadens kyrkogårdar och begravningsplatser i långa stycken saknar rättslig relevans eller möjlighet till beivran. Stadsledningskontoret anser det naturligtvis positivt att verksamheternas regelverk tar stöd i aktuell lagstiftning.

Generellt sett anser stadsledningskontoret att kyrkogårdsnämndens föreslagna förändringar vilar på god grund avseende verksamhetens natur och syfte. Acceptansen för införandet av förändringarna i ordningsstadgan torde därför vara bred bland allmänheten.

Stadsledningskontorets bedömning av förändringarna

Begravningsplatser och kyrkogårdar som jämställs med offentlig plats

Vad gäller begravningsplatser och kyrkogårdas status som offentlig plats kan dessa skrivas in i ordningsföreskriftens 3§ med önskad

tydlighet. Stadsledningskontoret anser att de begravningsplatser och kyrkogårdar som avses är rumsligt väl definierade i miljön och dessutom väl beskrivna i kartbilagor.

Följande begravningsplatser och kyrkogårdar belägna inom Stockholms stad omfattas redan idag av lokala ordningsföreskrifter:

- Bromma kyrkogård
- Brännkyrka kyrkogård
- Hässelby begravningsplats
- Råcksta begravningsplats
- Sandsborgskyrkogården
- Skogskyrkogården
- Spånga kyrkogård
- Strandkyrkogården
- Västberga begravningsplats

I förslaget till ny kommunal ordningsstadga tydliggörs att Galärvarvskyrkogården är allmän begravningsplats och därmed också omfattas av lokala ordningsföreskrifter.

Därutöver har kyrkogårdsnämnden också föreslagit att samtliga kyrkogårdar (också allmänna begravningsplatser) och som förvaltas av Svenska kyrkan på uppdrag av kyrkogårdsnämnden ska omfattas av lokala ordningsföreskrifter. De aktuella begravningsplatserna tydliggörs i förslaget till ny ordningsstadgan samt i kartbilaga till denna:

- Adolf Fredrik kyrkogård
- Hedvig Eleonora kyrkogård
- Katarina kyrkogård
- Maria Magdalena kyrkogård
- S:t Johannes kyrkogård
- S:t Jacobs kyrkogård
- S:a Clara kyrkogård
- Kungsholmens kyrkogård

Stadsledningskontoret kan konstatera att begravningsplatserna uppfyller stipulativen för offentlig plats. Begravningsplatser som är tillgängliga för allmänheten kan jämföras med offentlig plats enligt 1 kap. 2 § ordningslagen (OL). Vissa av begravningsplatserna kan ha låsta grindar nattetid. Om ett område är tillgängligt för allmänheten endast under vissa tider är det en offentlig plats under dessa tider.

Upphävande av hundförbud och skyldighet att plocka upp förorening efter hund på begravningsplatser och kyrkogårdar

Stadsledningskontoret erfar att många ifrågasatt restriktionen att inte kunna ta med hunden vid besök vid den anhöriges grav. Hunden upplevs i sammanhanget som en familjemedlem. Hunden kan också ha varit betydelsefull för den avlidne.

Samtidigt finns farhågor att begravningsplatserna ska uppfattas som rastplatser för hundar samt att problem kan uppstå med föroreningar och med lösspringande hundar. Genom ordningsstadgans konstruktion tydliggörs att kopplingstvång och skyldighet att plocka upp efter hunden inom begravningsplatsen råder.

Ett upphävande av förbud för medtagande av hund sker genom att stryka formuleringen "Hundar får inte vistas på stadens egna eller till staden upplåtta begravningsplatser eller kyrkogårdar" i ordningsföreskriftens 20§.

Alkoholförbud på begravningsplatser och kyrkogårdar

Ett införande av förbud mot alkoholförtäring på stadens kyrkogårdar och begravningsplatser görs genom ett tillägg i ordningsföreskriftens 15§. Tillägget föreslås lyda; Spritdrycker, vin och starköl får inte förtäras på skolgårdar, parklekar, lekparkar på offentlig plats eller inom de parker, bad, centrumanläggningar *eller på stadens egna eller till staden upplåtta begravningsplatser*. De aktuella begravningsplatserna anges explicit och tydliggörs även i kartbilaga.

Förbud mot försäljning

Tillägg till 16 § om tillfällig försäljning krävs om förbud ska beivras på begravningsplatser och kyrkogårdar.

Ordningslagen är tydlig med att en offentlig plats inom detaljplanelagt område inte får användas för annat ändamål än det som platsen upplåtits för eller som inte är allmänt vedertaget. Ska den användas på annat sätt krävs tillstånd från polismyndigheten. (3 kap 1§ OL).

Tillstånd behövs inte om den offentliga platsen tas i anspråk endast tillfälligt eller i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd. (3 kap 1§ OL). *Att använda en offentlig plats för exempelvis tillfällig försäljning behöver därmed generellt inget tillstånd.*

ordningen på platsen (3 kap. 8 § OL) och om de det inte lägger onödigt tvång på allmänheten eller annars gör obefogade inskränkningar i den enskildes frihet (3 kap. 12 § OL). I kommentaren till OL anges "För att inte inkräkta på näringsfriheten har det ansetts att föreskrifter om förbud mot tillfällig handel bör utfärdas endast när starka skäl gör det motiverat". För att införa en föreskrift om förbud mot försäljning på begravningsplatser och kyrkogårdar krävs alltså starka skäl. Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 13 § 2 st OL upphäva en föreskrift som strider mot lagen.

Stadsledningskontoret gör tolkningen att en inskränkning i rätten att bedriva tillfällig eller ambulerande försäljning kan motiveras mot bakgrund av Begravningslagens 2 kap 12§ som handlar om Begravningsplatserns skick:

"En begravningsplats skall hållas i ordnat och värdigt skick och den helgd som tillkommer de dödas vilorum skall alltid iakttas"

Formuleringen i lagen är vägledande för varje huvudman i mening att särskilda krav ställs på skötsel och underhåll samt på den ordning och som råder på begravningsplatsen. Begreppet helgd signalerar en okränkbarhet och hänsyn som förväntas råda på dessa platser. En allmänt stor hänsyn till ceremonier och gravsättningar på de aktuella platserna kan förväntas.

Staden har valt att inte tydliggöra i lokala ordningsföreskrifter vilka platser som inte bedöms lämpliga för ambulerande försäljning. I stället anges i ordningsstadgans §16 på vilka platser polistillstånd krävs för att bedriva tillfällig försäljning. Stadsledningskontoret föreslår därför att de tidigare namngivna begravningsplatserna fogas till ordningsstadgans §16 där områden anges som kräver polistillstånd. Staden kan då som remissinstans utöva nödvändigt inflytande för att beivra försäljning inne på begravningsplatsen.

Norra begravningsplatsen

Stockholm stad har allt sedan den invigdes 1827 förvaltat Norra begravningsplatsen. Norra begravningsplatsen är dock beläget i Solna stad och sorterar därför under Solna stads ordningsstadga. Stadsledningskontoret konstaterar att Solna stad har hund-, försäljnings-, och alkoholförbud på begravningsplatser enligt den lokala ordningsstadgan. Kyrkogårdsnämnden har enligt sitt ärende för avsikt att tillskriva Solna Stad angående hävande av hundförbud.

Norra begravningsplatsen pekas inte ut i förslaget till ny ordningsstadga för Stockholms stad eftersom denna är belägen i Solna stad.

Bilagor

1. Kommunal författningssamling för Stockholm, *förslag till ändringar*
2. Kartbilaga begravningsplatser